

Đurđica Salamon • Boško Šego

MATEMATIKA 1

udžbenik sa zbirkom zadataka
za prvi razred ekonomske škole

četvrto preuređeno izdanje
Zagreb, 2009.

SADRŽAJ

1. Skupovi brojeva	7
1. Skup prirodnih brojeva.....	8
Djeljivost u skupu prirodnih brojeva.....	13
Najveća zajednička mjera i najmanji zajednički višekratnik.....	15
Skup $\mathbf{N}_0$	18
2. Skup cijelih brojeva.....	20
3. Skup racionalnih brojeva	22
Decimalni zapis racionalnog broja.....	29
4. Skup iracionalnih brojeva.....	32
5. Skup realnih brojeva	34
6. Brojevni pravac	35
7. Apsolutna vrijednost realnog broja	38
8. Međusobna udaljenost točaka brojevnog pravca	41
Zadaci.....	43
Rješenja	53
2. Potencije	55
1. Potencije	56
Zbrajanje potencija.....	57
Množenje potencija	58
Dijeljenje potencija.....	59
Potenciranje potencija.....	61
2. Monomi i polinomi	64
Kvadrat binoma.....	65
Kub binoma	66
Razlika kvadrata	67
Razlika i zbroj kubova.....	68
3. Rastav polinoma na faktore	69
Rastav kvadratnog trinoma na faktore	70
Kvadrat binoma.....	71
Kub binoma	72
Razlika kvadrata	73
Razlika i zbroj kubova.....	73
4. Algebarski razlomci	74
Skraćivanje i proširivanje algebarskih razlomaka	74

Zbrajanje algebarskih razlomaka.....	75
Množenje algebarskih razlomaka.....	76
Dijeljenje algebarskih razlomaka.....	77
5. Drugi korijen	78
Racionaliziranje nazivnika	80
6. Korijeni višeg reda	81
7. Potencije racionalnog eksponenta	85
Zadaci.....	88
Rješenja	108
3. Mjere	117
1. Metrički i angloamerički sustav mjernih jedinica	118
2. Mjerne jedinice za duljinu, površinu, obujam, količinu tekućine i masu	124
Mjerne jedinice za površinu.....	124
Mjerne jedinice za obujam.....	127
Mjerne jedinice za količinu tekućine	131
Mjerne jedinice za masu	132
3. Pretvorba mjernih jedinica iz metričkog sustava u angloamerički i obratno	134
4. Mjerne jedinice za vrijeme	136
Zadaci.....	138
Rješenja	141
4. Koordinatni sustav u ravnini.....	143
1. Koordinatni sustav u ravnini	144
Uvod.....	144
Koordinatni sustav u ravnini.....	144
2. Funkcija	147
Linearna funkcija.....	152
Funkcija $f(x) = \frac{k}{x}$	158
Zadaci.....	161
Rješenja	165
5. Linearne jednadžbe i nejednadžbe	169
1. Linearne jednadžbe s jednom nepoznaticom	170
Općenito o jednadžbama.....	170
Linearne jednadžbe s jednom nepoznaticom	173
2. Linearne nejednadžbe s jednom nepoznaticom	175
Uređaj u skupu realnih brojeva	175
Intervali	177

Linearne nejednadžbe s jednom nepoznanicom	182
3. Linearne jednadžbe s apsolutnom vrijednošću	187
4. Linearne nejednadžbe s apsolutnom vrijednošću	188
5. Sustav dviju linearnih jednadžbi s dvjema nepoznanicama	190
Metoda suprotnih koeficijenata	191
Metoda zamjene (supstitucije)	192
Metoda usporedbe ili komparacije	193
6. Grafička interpretacija sustava dviju jednadžbi s dvjema nepoznanicama	194
7. Iracionalne jednadžbe	197
Zadaci	199
Rješenja	211
6. Omjeri i razmjeri	217
1. Omjeri	218
2. Upravna i obrnuta razmjernost	224
3. Razmjeri i njihova svojstva	229
4. Aritmetička sredina i vagana aritmetička sredina	236
5. Geometrijska sredina	240
6. Harmonijska sredina	238
7. Pravilo trojno	243
Jednostavno pravilo trojno	243
Složeno pravilo trojno	245
8. Postotni račun	247
9. Račun diobe	256
Jednostavni račun diobe	256
Složeni račun diobe	258
10. Račun smjese	261
Jednostavni račun smjese	261
Složeni račun smjese	263
11. Plemenite kovine	265
Mjerenje finoće plemenitih kovina	265
Omjer vrijednosti zlata i srebra	266
12. Verižni račun	267
13. Kamatni račun	269
14. Kamate na više glavnica	282
Zadaci	287
Rješenja	303